Hallitusneuvos Kari Klemm
Työ- ja elinkeinoministeriö
2.2.2021

Turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Ukrainan välillä tehdyn sopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen HE 190/2020 vp

Ulkoministeriö on valmistellut hallituksen esityksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Ukrainan välillä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (Suomi-Ukraina –tietoturvallisuussopimus). Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan:

Kansainvälisillä tietoturvallisuusvelvoitteilla on välittömän valtiovastuun lisäksi yhä kasvavampi merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Kansainvälisen teollisuusyhteistyön syveneminen kaikilla tasoilla laajentaa arkaluontoisena pidettävän materiaalin vaihtoa ja luo tarpeita yhtenäistää tietoturvallisuutta koskevia menettelyjä. Kansainväliset sopimusjärjestelyt ovat välttämättömiä salassa pidettävän tiedon suojaamiseksi kansainvälisesti verkottuvassa taloudessa ja myös välttämättömiä teollisuuden toimintaedellytysten takaamisessa. Kun suomalaiset yritykset hakeutuvat mukaan kansainvälisiin hankkeisiin, on kansainvälisillä tietoturvallisuussopimuksilla merkitystä myös Suomen kilpailukyvyn kannalta.

Monenkeskisen yleissopimuksen puuttuessa Suomenkin edun mukaista on etsiä asiassa kahdenvälisiä sopimusratkaisuja salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi. Suomen sopimusverkoston tulee olla niin kattava, että suomalaisten yritysten ja muiden kaupallisten toimijoiden pääsy tärkeisiin tarjouskilpailuihin ja muihin hankkeisiin ei vaarannu.

Asia on tärkeä erityisesti niille suomalaisille yrityksille, jotka toimivat toimialoilla, joissa käsitellään salassa pidettäviä tietoja. Puolustus- ja turvallisuusalojen lisäksi tällaisia aloja ovat muun muassa ydinvoima-, avaruus- ja informaatioteknologia ja muu korkea teknologia. Kansainvälisten sopimusten mukainen järjestelmä, jolla osoitetaan yrityksen luotettavuus sekä henkilöstön että toimitilojen osalta, on lähes ehdoton edellytys yritystemme osallistumiselle tällaisiin hankkeisiin. Muussa tapauksessa tarjouspyynnön saaminen, tai jopa tiedon saaminen käynnissä olevista tai tulevista tarjouspyynnöistä tai yhteistyöhankkeista saattaa estyä.

Ukraina on EU:lle tärkeä naapuri, jonka vakautta tuetaan vahvasti. Laaja-alainen vapaakauppasopimus EU:n kanssa helpottaa yritysten käytännön toimintaa. Samaan aikaan viime vuosien ponnisteluista huolimatta toimintaan Ukrainan kanssa liittyy vielä riskejä. Ukrainan yhteiskunnallinen ja poliittinen tilanne jatkuu haastavana. Myös Ukrainan markkina on haastava, mutta maantieteellinen läheisyys, suuri kysyntäpotentiaali ja kansainväliset rahoitusmahdollisuudet tekevät siitä kiinnostavan suomalaisille yrityksille. Ukrainasta löytyy taloudellisia resursseja, kansainvälisen

yhteisön vahvan tuen ansiosta. Suomi ja suomalaiset tuotteet tunnetaan Ukrainassa luotettavuudesta ja korkeasta laadusta.

Työ- ja elinkeinoministeriö puoltaa neuvotellun kahdenvälisen tietoturvallisuussopimuksen pikaista hyväksymistä ja voimaansaattamista. Sopimus Ukrainan kanssa on omiaan turvaamaan suomalaisten yritysten osallistumismahdollisuudet sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä Ukrainan turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin.

Kari Klemm
hallitusneuvos